

יחידה 4

הקיבוץ הראשון

• שם עצם + שם תואר / סמיכות

כתיבה: עוזי רותם

עדכון ועריכה: תמר וייל, שירה כהן-רגב

www.degania.org.il: צילום:

ליד הכינרת יש קיבוץ בשם דגניה א'. **זֶהוּ** הקיבוץ
הראשון בישראל. קבוצה קטנה של חלוצים מרוסיה
הקימה אותו בשנת 1910.

דגניה

דגניה

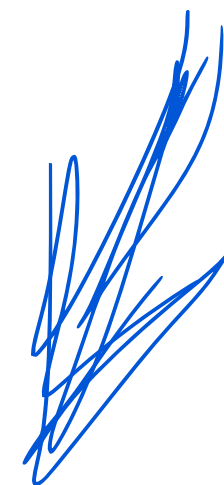
חברי הקיבוץ רצו לחיות ביחד, כמו
בקומונה. הם רצו לחיות בטבע ולעבוד
בחקלאות. הם חלמו על חברה
דמוקרטית.

החברים עבדו ביחד בשדה (בתמרים,
בבנות, באבוקדו, באשכוליות...) ואכלו
ביחד בחדר האוכל. הילדים גרו עם
ההורים שלהם, ולא בבית ילדים כמו
בקיבוצים אחרים.

צילום: www.degania.org.il

אחרי דגניה, **קמו** בכל הארץ קיבוצים רבים.
לדגניה, שהייתה הקיבוץ הראשון, קוראים היום
"אם הקיבוצים".

תרגיל 1 (אפשר לשלוח למורה)

שיעורי בית

יחידה 4

1. Read the text and answer the following questions. You may send your answers to your teacher.

1. בבקשה לקרוא את הטקסט ולענות על השאלות. את התשובות אפשר לשלוח למורה.

א. מתי ואיך קם קיבוץ דגניה א'?

ב. מה היה החלום של חברי הקיבוץ?

ג. מה את/ה יודע/ת על החיים בקיבוץ דגניה? (עבודה, אוכל, ילדים...)

חזרה

שם עצם + שם תואר

סמיכות: שם עצם + שם עצם

שם עצם + שם תואר

מדריך טוב

מדריכה טובה

מדריכים טובים

מדריכות טובות

שם עצם + שם תואר + ה' הידיעה

מדריך טוב ← המדריך הטוב

מדריכה טובה ← המדריכה הטובה

מדריכים טובים ← המדריכים הטובים

מדריכות טובות ← המדריכות הטובות

סמיכות: שם עצם + שם עצם

מדריך ← מדריך טיולים

מדריכה ← מדריכת טיולים

מדריכים ← מדריכי טיולים

מדריכות ← מדריכות טיולים

סמיכות + ה' הידיעה

מדריך ← מדריך הטיולים

מדריכה ← מדריכת הטיולים

מדריכים ← מדריכי הטיולים

מדריכות ← מדריכות הטיולים

שם עצם + שם תואר או סמיכות?

1. ליד הכינרת יש קיבוץ בשם דגניה א'. זהו הקיבוץ הראשון בישראל.
2. קבוצה קטנה של חלוצים מרוסיה הקימה אותו בשנת 1910.
3. חברי הקיבוץ רצו לחיות ביחד, כמו בקומונה. הם רצו לחיות בטבע ולעבוד בקלאות.
4. הם חלמו על חברה דמוקרטית.

שם עצם + שם תואר או סמיכות?

5. החברים עבדו ביחד בַּשָּׂדֶה ואכלו ביחד בחדר האוכל.

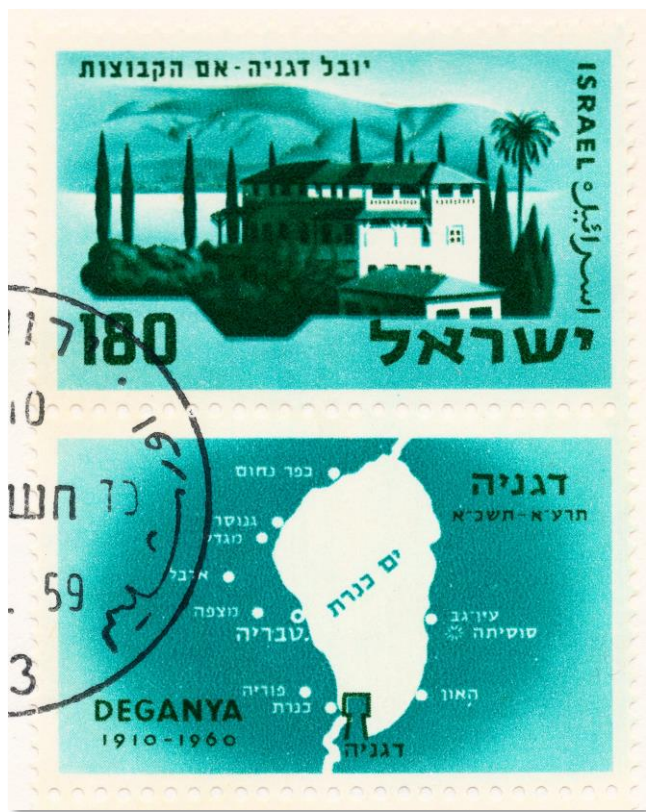
6. הילדים גרו עם ההורים שלהם, ולא בבית ילדים כמו בקיבוצים

אחרים.

7. אחרי דגניה, קָמוּ בכל הארץ קיבוצים רבים.

8. לדגניה, שהייתה הקיבוץ הראשון, קוראים היום

"אם הקיבוצים".

סמיכות	שם עצם + שם תואר	
	✓	הקיבוץ הראשון
		חברי הקיבוץ
		קבוצה קטנה
		חברה דמוקרטית
		חדר האוכל
		בית ילדים
		קיבוצים אחרים
		אם הקיבוצים

שם עצם + שם תואר?	סמיכות?	+ ה' הידיעה	
	✓	בית הילדים	בית ילדים
			הפסקת צוהריים
			מיץ תפוזים
			נעלי ספורט
			שיעורי בית
			שיר יפה
			שמלה אדומה
			שפת אם

1. דינה לובשת את _____ שלה.

2. דני **נועל** את _____ שלו.

3. _____ היא מ-12:00 עד 13:00.

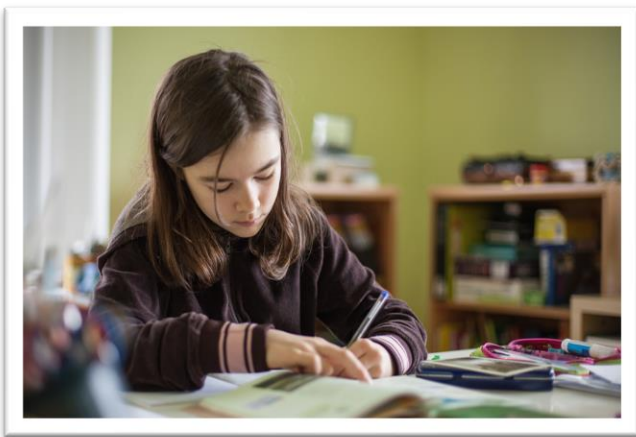
4. _____ הולכים לגן הילדים.

נעלי ספורט

ילדים קטנים

שמלה אדומה

הפסקת צוהריים

שיעורי בית

מיץ תפוזים

שפת אם

שיר יפה

5. התלמידה מכינה את _____ שלה.

6. שמעתי את _____ נְשֵׁרָת.

7. _____ הזה גם טעים וגם בריא!

8. עברית היא _____ שלך?

מיחיד לרבים

1. הילד הנחמד אוהב עוגת שוקולד.

_____ אוהבים _____.

2. הילדה הקטנה שרה שיר שמח.

_____ שרות _____.

3. קניתי ספר לימוד בחנות הספרים.

קנינו _____ ב _____.

4. בגן החיות יש תִּּה חדשה.

ב _____ יש _____.

תרגיל 2

2. Complete the sentences using the compounds from the list below. Add the definite article to each compound.
2. בבקשה להשלים את המשפטים בעזרת הצירופים מן הרשימה, בתוספת ה"א היידוע.

המילים: איש זקן, בגדי ים, גבינה לבנה, חברים טובים, חנות ירקות, יום הולדת, נעליים אדומות, סרט חדש, עיר בירה, עיתון בוקר, עץ תפוזים.

- א. רותי נועלת את _____ שלה.
- ב. חגית קוראת את _____.
- ג. אתמול ראינו את _____ של סטיבן שפילברג.
- ד. אני אוכל תפוז מ _____ שליד הבית שלי.
- ה. ירושלים היא _____ של ישראל.
- ו. _____ שקנית טעימה מאוד!
- ז. את זוכרת את _____ שיושב שם בשמש?
- ח. אתה מכיר את _____ שליד הבית שלי? אני קונה ירקות רק שם.
- ט. _____ שלי חגגו לי יום הולדת.
- י. אנחנו לובשים את _____ והולכים לשחות.

תרגיל 3

3. Write the sentences in the plural, as in the example.

התלמידות קונות ספרי לימוד.

3. בבקשה לכתוב את המשפטים ברבים, לפי הדוגמה.

דוגמה: התלמידה קונה ספר לימוד.

א. קבוצה גדולה של אנשים באה לפה בבוקר.

ב. אני כותבת מכתב אהבה לחבר שלי.

ג. ברחוב הקטן בונים עכשיו בניין גבוה.

ד. אני לא מכיר את שיר הילדים שאתה שר.

ה. את גרה בדירת סטודנטים?

ו. המנה האחרונה שעשית מצוינת!

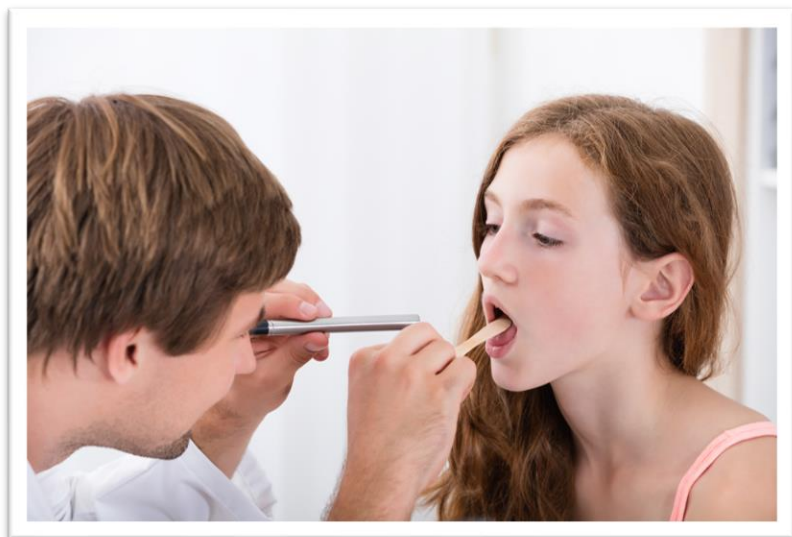
ז. איפה יש כאן בית כנסת?

ח. הוא שותה רק יין אדום.

ט. זאת השכנה הנחמדה שלי.

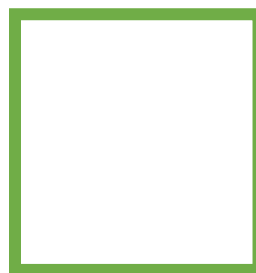
י. היא אוהבת עוגת גבינה או עוגת שוקולד?

בניין פעל: שם פעולה

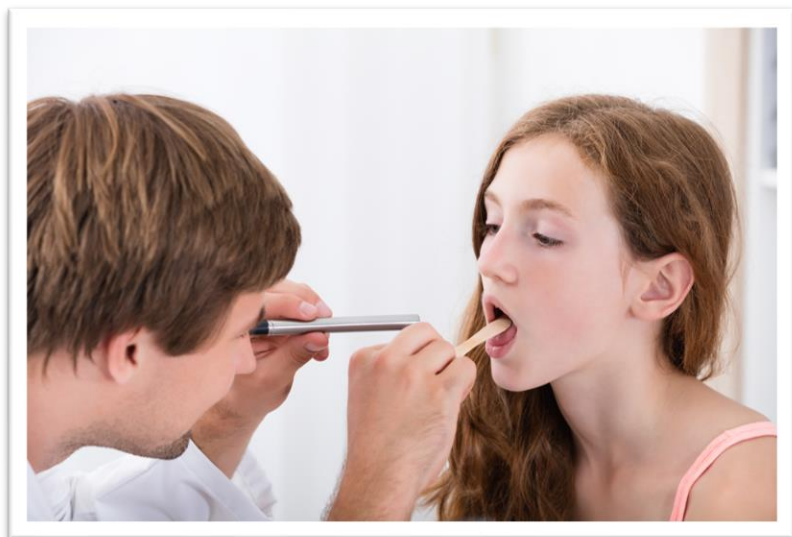

הרופא צריך **לבדוק** את חנה.

חנה הולכת ל**בדיקה**.

בניין פעל: שם פעולה

הרופא צריך לבדוק את חנה.

חנה הולכת לבדיקה.

לִּיָּדָה ← יָדָה

ת.י.י.י.

רבים:

ת.ד.ד.

סמיכות:

רבים: לחנה יש היום שתי **בדיקות**.

סמיכות: יש לה בְּדִיקָת עִינִיִּים וּבְדִיקָת אוֹזְנִיִּים.

לִּי יוֹם / יָמֵי / יוֹמֵי

1. יש לי היום שלוש _____ חשובות. לפגוש ←

2. בחנות יש _____ סוף עונה. למכור ←

3. יש לי השבוע שתי _____ לחיפה. לנסוע ←

4. אני הולכת ל _____ יום הולדת. לחגוג ←

5. החנות היא בשמונה בבוקר, לפתוח ←

ו _____ החנות – בשבע בערב. לסגור ←

6. כל **אַזְרָח** מעל גיל 18 יכול להשתתף ב _____ לכנסת. לבחור ←

איך אומרים?

א / ה / ח / ע	ל / מ / נ / ר	
חגיגה	מכירה	פגישה
עמידה	נסיעה	פתיחה
הליכה	למידה	סגירה
אכילה	רכיבה	בחירה

תרגיל 4

4. Write the gerund for each verb, as in the example. Pay attention: Sometimes the gerund should be in its construct state form and sometimes in the plural.

4. בבקשה לכתוב את שם הפעולה של כל פועל, לפי הדוגמה.
בבקשה לשים לב: לפעמים שם הפעולה בסמיכות או ברבים.

דוגמה: עכשיו לא פותחים את המתנות. פתיחת המתנות – בסוף המסיבה.

- א. ביקשתי מדלית _____, והיא סלחה לי.
- ב. יש לי שתי _____ הבוקר: אני פוגש את רון בתשע ואת טל באחת עשרה.
- ג. היא הולכת ברגל הרבה. כל יום היא קמה ויוצאת ל_____ בוקר של חצי שעה.
- ד. ה_____ ליד הים מאוד נעימה! אנחנו יושבים שם הרבה.
- ה. _____ ספרים היא האהבה הגדולה שלי: אני קורא כל הזמן!
- ו. "סליחה, איך יוצאים מהבניין הזה?"
- ז. "יש שתי _____: אחת לרחוב בן-יהודה ואחת לרחוב גורדון."
- ח. אני עומדת בתור כבר עשרים דקות. ה_____ בתור משעממת!
- ט. ח. במי בחרת ב_____ לראש הממשלה (= Prime Minister)?
- י. ט. ב-30:23 אני נוסע מתל אביב לאילת. זאת _____ לילה.
- י. הן אוכלות הרבה ירקות, כי _____ ירקות בריאה לגוף.

יחידה 5: תרגיל הכנה

Learn the words from the vocabulary chart, then complete the sentences using the words from the list below. Write the correct form of each word.

בבקשה ללמוד את המילים שבטבלת אוצר המילים ואז להשלים את המשפטים בעזרת המילים מן הרשימה. בבקשה לכתוב את המילים בצורה הנכונה.

המילים:

אות, באמת, גרון, חופשה, כמה, להיפגש (נפגש), להפוך, להתנדב, לחתום, לכן, לעבור.

- א. רק רגע, שכחת _____ על הצ'ק!
 - ב. בחופשת הפסח, ביליתי _____ ימים באילת. היה נהדר!
 - ג. אם כואב לך ה _____, כדאי לך לשתות תה חם.
 - ד. כל יום חמישי אני _____ עם החברים שלי בבית קפה.
 - ה. אורי בן חמש, והוא כבר יודע לכתוב את כל ה _____ בעברית!
 - ו. לא נשאר אוכל בבית, אני הולכת לקניות בשוק.
 - ז. נורית _____ בבית חולים. היא הולכת לשם פעמיים בשבוע לעזור לחולים.
 - ח. את מרגישה לא טוב? _____ ראיתי שמהו לא בסדר.
 - ט. מי שגמר לקרוא את הטקסט, יכול _____ את הדף ולענות על השאלות.
 - י. "אתמול אחר הצהריים _____ ליד הבית שלך."
- "באמת? אז למה לא עלית לשתות קפה?"

לְהִתְרָאוֹת בשיעור הבא